

ĐỀ THI TUYỂN SINH VÀO LỚP 6

Môn: Tiếng Việt

Đề số 7

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT

THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

1. B	2. C	3. A	4. C	5. C	6. D	7. D	8. D

PHẦN I: TRẮC NGHIỆM

Câu 1. Nhóm từ nào sau đây chỉ chứa các tính từ?

- A. mãi mê, kì lạ, che chở, chơi
- B. xanh đậm, cong, buốt lạnh, xum xuê
- C. lớn, chen chúc, vung vẩy, chói chang
- D. mát mẻ, chao liệng, thơm thơm, giòn

Phương pháp giải:

Em nhớ lại khái niệm tính từ và chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết :

- A: mãi mê, che chở, chơi là động từ
- C: chen chúc, vung vẩy là động từ
- D: chao liệng là động từ

Đáp án B.

Câu 2. Xét về từ loại, từ nào dưới đây khác với các từ còn lại?

- A. đồ ổi
- B. rục rờ
- C. hoa hồng
- D. sầm uất

Phương pháp giải:

Em xác định từ loại của từng đáp án và chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết :

“hoa hồng” là danh từ, còn các từ “đồ ổi, rục rờ, sầm uất” là tính từ.

Đáp án C.

Câu 3. Từ "đường" nào KHÔNG cùng nhóm về nghĩa với các trường hợp còn lại: *bưởi đường, đường hô hấp, đường điện, đường ống?*

- A. bưởi đường

- B. đường hô hấp
- C. đường ống
- D. đường điện

Phương pháp giải:

Em giải nghĩa các đáp án và chọn từ khác nghĩa với các từ còn lại.

Lời giải chi tiết :

- "đường" trong "bưởi đường": chỉ vị ngọt của quả.
- "đường" trong "đường hô hấp", "đường điện", "đường ống": chỉ phương tiện truyền dẫn, chuyển đi cái gì đó.

Đáp án A.

Câu 4. Từ ngữ được gạch chân trong đoạn văn dưới đây thay thế cho từ ngữ nào:

"(1) Trên một doi đất, có đám người xúm xít ngồi dưới chòm cây khô, ánh lửa chiếu qua vai những cái bóng quay lưng về mé sông, vờn qua vờn lại trên những chiếc xuồng ghéch mũi kéo lên bãi bùn bên dưới chỗ họ ngồi khiến cho những chiếc xuồng kia trông như động đậy muốn bò lên bãi. (2) Hình như những người ngồi đó đang bàn cãi về chuyện giặc Pháp có dám tiến sâu vào vùng này hay không."

(Đoàn Giỏi)

- A. họ
- B. giặc Pháp
- C. đám người xúm xít ngồi dưới chòm cây khô
- D. những cái bóng quay lưng về mé sông

Phương pháp giải:

Em đọc kĩ đoạn văn, xác định từ in đậm thay thế cho cụm từ nào ở câu (1).

Lời giải chi tiết :

Hai câu liên kết bằng cách thế bằng từ ngữ đồng nghĩa trong ngữ cảnh. Cụm "những người ngồi đó" ở câu (2) thay thế cho "đám người xúm xít ngồi dưới chòm cây khô" ở câu (1).

Đáp án C.

Câu 5. Chủ ngữ trong câu: "*Khi những bông hoa gạo bắt đầu thưa thớt, tiếng ve bắt đầu cất lên rụt rè, thì hàng cây phượng vĩ cũng bắt đầu nhận lấy sắc đỏ từ cây gạo chuyển sang, mỗi lúc một ào ạt.*" là gì?

- A. những bông hoa gạo
- B. tiếng ve
- C. hàng cây phượng vĩ
- D. cây gạo

Phương pháp giải:

Em xác định thành phần câu để tìm chủ ngữ.

Lời giải chi tiết :

Khi những bông hoa gạo bắt đầu thưa thớt, tiếng ve bắt đầu cất lên rụt rè (TN), thì hàng cây phượng vĩ (CN) cũng bắt đầu nhận lấy sắc đỏ từ cây gạo chuyển sang, mỗi lúc một ào ạt (VN).

Đáp án C.

Câu 6. Câu văn nào dưới đây KHÔNG sử dụng biện pháp so sánh?

- A. Những cánh buồm được nắng chiếu vào hồng rực như đàn bướm mùa lượn giữa trời xanh.
- B. Con mèo vẫn trong tranh to hơn cả con hổ nhưng nét mặt lại vô cùng dễ mến.
- C. Trong vườn, mỗi đóa hoa xinh đẹp như một nàng tiên xúng xính váy màu.
- D. Phú Quốc luôn là điểm đến hấp dẫn của nhiều khách du lịch trong nước và quốc tế.

Phương pháp giải:

Em tìm các từ ngữ so sánh ở các đáp án để chọn đáp án đúng.

Lời giải chi tiết :

A, C: so sánh tương đồng, từ so sánh: "như"

B: so sánh hơn, từ so sánh: "hơn"

Đáp án D.

Câu 7. Chủ ngữ của câu "Chiếc áo choàng đục trắng mà bầu trời đang khoác đầm dề cả tháng nay đã bị cuốn phăng đi." (Trần Mai Hạnh) là gì?

- A. Chiếc áo choàng
- B. Chiếc áo choàng đục trắng
- C. Chiếc áo choàng đục trắng mà bầu trời đang khoác đầm dề
- D. Chiếc áo choàng đục trắng mà bầu trời đang khoác đầm dề cả tháng nay

Phương pháp giải:

Em đặt câu hỏi tìm thành phần chủ ngữ trong câu.

Lời giải chi tiết :

Chủ ngữ: "Chiếc áo choàng đục trắng mà bầu trời đang khoác đầm dề cả tháng nay"

Cách xác định: Chủ ngữ trả lời cho câu hỏi: "Cái gì đã bị cuốn phăng đi?".

Đáp án D.

Câu 8. Câu tục ngữ nào dưới đây KHÔNG chứa cặp từ trái nghĩa?

- A. Bán anh em xa, mua láng giềng gần
- B. Ăn cỗ đi trước, lội nước theo sau
- C. Khôn đâu đến trẻ, khỏe đâu đến già
- D. Một giọt máu đào hơn ao nước lã

Phương pháp giải:

Em nhớ lại khái niệm từ trái nghĩa rồi xác định các cặp từ trái nghĩa.

Lời giải chi tiết :

Đáp án D: " Một giọt máu đào hơn ao nước lã " không có cặp từ trái nghĩa.

Các phương án khác có cặp từ trái nghĩa: bán >< mua, xa >< gần (phương án A), trước >< sau (phương án B), trẻ >< già (phương án C).

Đáp án D.

PHẦN II: TỰ LUẬN (8,0 điểm)

Đọc văn bản sau và thực hiện yêu cầu nêu dưới:

Này chú gà nâu	Bàn tay nhỏ nhắn	Hương bưởi, hương cau
Cãi nhau gì thế	Phe phẩy quạt nan	Lần vào tay quạt
Này chị vịt bầu	Đều đều ngọn gió	Cho bà nằm mát
Chớ gào ầm ĩ.	Rung rinh góc màn.	Giữa vòng gió thom.

Bà tớ ốm rồi	Bà ơi hãy ngủ
Cánh màn khép rủ	Có cháu ngồi bên
Hãy yên lặng nào	Căn nhà vắng vẻ
Cho bà tớ ngủ.	Khu vườn lặng im.

(Giữa vòng gió thom, Quang Huy)

Câu 1 (0,5 điểm). Tìm trong bài thơ trên một từ đồng nghĩa với từ "yên lặng".

Phương pháp giải:

Em giải nghĩa từ "yên lặng" và tìm trong bài từ đồng nghĩa với từ đó.

Lời giải chi tiết:

- yên lặng: yên và không có tiếng động

Từ đồng nghĩa với từ "yên lặng" là "lặng im".

Câu 2 (1,0 điểm). Xét theo mục đích nói, câu thơ "Hãy yên lặng nào" thuộc kiểu câu gì? Nêu tác dụng của kiểu câu này trong khổ thơ.

Phương pháp giải:

Em dựa trên dấu hiệu từ ngữ để xác định kiểu câu và đọc đoạn thơ có câu thơ đó để nêu tác dụng của kiểu câu.

Lời giải chi tiết:

- Xét theo mục đích nói, câu thơ "Hãy yên lặng nào" thuộc kiểu câu khiến.

- Tác dụng: Bạn nhỏ phải nhắc nhở chú gà nâu, chị vịt bầu như vậy vì bà của bạn nhỏ bị ốm. Điều đó cho thấy bạn nhỏ rất quan tâm và muốn chăm sóc để bà được nghỉ ngơi tốt nhất. Bên cạnh đó, cách trò chuyện với gà, vịt như với người là biểu hiện của biện pháp nghệ thuật nhân hóa. Bạn nhỏ rất gần gũi với các con vật nuôi trong nhà.

Câu 3 (1,0 điểm). Em hiểu như thế nào về hình ảnh "vòng gió thom"? Hình ảnh ấy khiến em tưởng tượng ra không gian căn nhà như thế nào?

Phương pháp giải:

Em đọc khổ thơ cuối để giải thích hình ảnh “vòm gió thơm” và khi đọc khổ thơ cuối em tưởng tượng ra một căn nhà như thế nào.

Lời giải chi tiết:

- Tác giả viết là "vòm gió thơm" vì làn gió từ bàn tay nhỏ nhắn bạn nhỏ đang quạt mát cho bà ngủ có mùi thơm của "hương bưởi, hương cau".
- Căn nhà trở nên trong lành, dễ chịu nhờ làn gió nhẹ nhàng từ bàn tay bạn nhỏ quạt cho bà và mùi hương của các loài cây gần gũi, quen thuộc lan tỏa khắp không gian.

Câu 4 (1,0 điểm). Hãy nhận xét về thái độ và tình cảm mà bạn nhỏ dành cho người bà của mình trong bài thơ trên.

Phương pháp giải:

Em đọc đoạn thơ dựa vào những hành động và lời nói của bạn nhỏ để nhận xét về tình cảm bạn nhỏ dành cho bà.

Lời giải chi tiết:

Bạn nhỏ trong bài thơ thể hiện sự quan tâm, chăm sóc và lo lắng cho bà khi bà bị ốm. Từ đó, chúng ta thấy được tình yêu thương sâu sắc mà bạn nhỏ dành cho người bà của mình.

Câu 5 (1,0 điểm). Từ hành động của bạn nhỏ trong bài thơ, hãy nêu ít nhất hai việc em có thể làm để chăm sóc người thân của mình khi người đó bị ốm.

Phương pháp giải:

Em nhớ lại những việc làm của em khi chăm sóc người thân khi bị ốm.

Lời giải chi tiết:

Học sinh có thể chọn hai trong số những việc có thể chăm sóc khi người thân của mình bị ốm là:

- Lấy nước cho người thân uống.
- Nấu đồ ăn dễ tiêu hoá, giàu dinh dưỡng.
- Dịu người thân đi lại hay vào giường, ghé nằm nghỉ ngơi.
- Cặp nhiệt độ, chườm khăn.
- Hướng dẫn uống thuốc theo chỉ định của bác sĩ,....

Câu 6 (0,5 điểm). Tìm một thành ngữ hoặc tục ngữ nói về tình cảm gia đình.

Phương pháp giải:

Em nhớ các thành ngữ về tình cảm anh em, chị em,...

Lời giải chi tiết:

Học sinh có thể chọn một thành ngữ hoặc tục ngữ nói về tình cảm gia đình như:

- Anh em như thể tay chân
- Chị ngã em nâng
- Môi hở răng lạnh
- Một giọt máu đào hơn ao nước lã,...

Câu 7 (3,0 điểm). Hiện nay, một số người già ở với con cháu nhưng không được chăm sóc chu đáo. Một số người lí giải rằng đó là do con cháu của họ quá bận rộn. Em hãy viết đoạn văn (khoảng 10 câu) nêu ý kiến của bản thân em về hiện tượng này.

Phương pháp giải:

Em đọc kĩ đề bài và xác định bố cục, nội dung và hình thức.

- Nội dung và cấu trúc:

+ Mở đoạn nêu hiện tượng (sự việc) và ý kiến của em (tán thành hay phân đối).

+ Thân đoạn đưa ra những lí do giải thích ý kiến và sắp xếp theo trình tự hợp lí; mỗi lí do có một số câu giải thích, dẫn chứng đi kèm.

+ Kết đoạn khẳng định lại ý kiến.

- Hình thức, dung lượng, diễn đạt:

+ Đảm bảo hình thức của một đoạn văn.

+ Dung lượng khoảng 10 câu.

+ Không mắc lỗi ngữ pháp, dùng từ, chính tả.

- Sáng tạo: Có câu văn hay, thể hiện ý tưởng sáng tạo, cái nhìn riêng của người viết.

Lời giải chi tiết:

Em không đồng ý với hiện tượng một số người già ở với con cháu nhưng không được chăm sóc chu đáo vì lí do con cháu của họ quá bận rộn. Trước hết, gia đình Việt Nam có rất nhiều nét đẹp truyền thống cần được kế thừa và phát huy. Một trong những nét đẹp đó là sự ngoan ngoãn, tấm lòng hiếu kính của con cháu đối với ông bà, cha mẹ. Ông bà, cha mẹ là những người ruột thịt thân thiết đã nuôi dưỡng, chăm sóc, dạy dỗ chúng ta nên người và sẵn sàng hi sinh bản thân để ta có một cuộc sống tốt đẹp. Khi về già, họ rất cần con cái bên cạnh làm điểm tựa về tinh thần, tìm niềm vui lúc trong những ngày tháng về già. Vì vậy, nếu con cháu không quan tâm, chăm lo thì chắc chắn ông bà, cha mẹ rất buồn và cô đơn. Mặt khác, nếu con cháu vị bận rộn mà bỏ rơi, không chăm sóc ông bà, cha mẹ chu đáo là đang sống ích kỉ, mãi chạy theo đòi sống vật chất. Cuộc sống hiện đại có thể làm con người bận rộn, sống nhanh, sống vội nhưng gia đình vẫn luôn là nơi ấm áp, không thể thiếu trong cuộc đời mỗi người. Vì thế, chúng ta hãy dành thời gian quý giá cho người thân để sau này không bao giờ phải ân hận, hối tiếc.